

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	перший (магістр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	В2 Дизайн	Семестри	2

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Семестр 2 (квітень - травень 2026)

Викладач Северин Віктор Дмитрович, кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри «Дизайн середовища»

E-mail viktorseverin21@gmail.com

Заняття За розкладом
Консультації середа 12.00–13.00 (ауд. 207, 2й корпус)
Адреса 61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 2, ауд. 207)
Телефон 057 706-02-46 кафедра «ДС»

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;
- 2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*.

Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультавання з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення. Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу практики та підготовки її практичної/методичної стратегії. Студент може для ознайомлення запропонувати теми для опрацювання матеріалу, пов'язаного з загальною тематикою завдання.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо можна запропонувати переглянути за електронною адресою: [_viktorseverin_21@ gmail . com](mailto:_viktorseverin_21@gmail.com)

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Педагогічна практика студентів другого рівня навчання є необхідним етапом навчання для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» зі спеціальності В2 «Дизайн». Педагогічна практика пов'язана з дисциплінами професійної підготовки, що безпосередньо впливають на неї: «Проектування», «Методика організації науково-дослідної та педагогічної роботи», «Сучасні дизайнерські та мистецькі практики», «Психологія професійної самореалізації».

Мета дисципліни:

- оволодіння формами, методами, засобами, новітніми технологіями здійснення навчально-виховного процесу в навчальному закладі;
- формування у студентів умінь застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності, усвідомлення професійної значущості цих знань;
- виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, умінь навичок та педагогічної майстерності;
- розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу кожного студента.

Завдання практики:

- ознайомлення з організаційною структурою освітньої організації та особливостями її функціонування;
- формування громадської активності майбутнього педагога;
- дослідження моделей та методів організації навчання і критеріїв оцінювання знань;
- ознайомлення з програмами різних дисциплін навчального плану;
- формування уміння розробляти навчальну та робочу програми з обраної дисципліни;
- засвоєння принципів та методів подання навчального матеріалу;
- формування організаторських умінь і навичок;
- розвинення педагогічного мислення, професійно-творчих здібностей, інтересу до педагогічної діяльності;
- розвинення власних аналітичних здібностей на прикладі педагогічної діяльності;
- виявлення достатньої самостійності, активності та ініціативності в процесі проходження практики;
- набуття практичних навичок педагогічного досвіду.

У підсумку проходження педагогічної практики студент магістратури повинен знати:

- методика проведення лекційного заняття, методи ведення дизайн-процесу відповідно завданню;
- методи використання сучасних засобів дизайн-проектування;
- повинен вміти аналізувати і оцінювати знання студентів відповідно зі шкалою ХДАДМ, національною шкалою і шкалою ECTS.

ЗМІСТ І СТРУКТУРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Практика проводиться в обсязі 3 кредити ECTS, що складає 90 годин, з яких 90 годин самостійної роботи (протягом трьох тижнів). Форма підсумкового контролю – диференційований залік). Основна форма проходження практики — навчально-творча діяльність та виконання завдань кожного етапу. Педагогічна практика студентів магістратури на 1 курсі складається з 2-х змістових модулів, які містять 6 завдань.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Навчально-методичні особливості проведення лекційних занять зі спеціальності «Дизайн».

Змістовний модуль містить три завдання за темами, які спрямовані на ознайомленні із учбово-методичними особливостями проведення занять з лекційної дисципліни, робочою програмою дисципліни, на формування змісту та конспекту лекції відповідно до заданої теми за допомогою учбово методичної літератури; визначення з лекційного матеріалу основних контрольних питань, термінів та складання контрольного тесту; оцінювання знань студентів у формах проміжного та підсумкового контролю.

Тема 1. Вивчення учбово-методичних принципів проведення занять з лекційних дисциплін;

Тема 2. Визначення основних контрольних питань та термінів відповідно до тематики матеріалу, що вивчається;

Тема 3. Особливості оцінювання знань студентів з лекційної дисципліни (проміжного та підсумкового контролю) та ознайомлення із заповненням залікової відомості оцінювання знань студентів.

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДО ПЕРШОГО МОДУЛЮ

1. Складання тексту лекції з обраної теоретичної дисципліни, проба ведення занять студентів на молодших курсах із наданням матеріалу лекції.
2. Підготовка контрольних питань до тесту для перевірки знань з матеріалу лекції.
3. Проведення проміжного та підсумкового контролю засвоєння знань лекційного матеріалу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Навчально-методичні особливості проведення практичних занять зі спеціальності «Дизайн».

Змістовний модуль містить три завдання за темами, які спрямовані на закріплення знань, умінь та навичок проведення занять з практичних дисциплін, ознайомлення з особливостями складання завдання на курсове проектування; формування графіку роботи студентів над проєктним завданням; оцінювання етапів роботи студентів над проєктним завданням (проміжний та підсумковий контроль); розробка індивідуальних завдань для студентів за тематикою основного проєктного завдання для активізації проєктно-образного мислення.

Тема 4. Вивчення структури складу завдання на проектування;

Тема 5. Вивчення особливостей виконання короткострокових практичних завдань за тематикою основного завдання;

Тема 6. Вивчення особливостей оцінювання робіт студентів з практичних дисципліни та підготовка залікової відомості оцінювання знань студентів

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДО ДРУГОГО МОДУЛЮ

1. Складання завдання до дисципліни «Проектування»;
2. Ознайомлення із учбово-методичними вказівками до дисципліни, наочним методичним матеріалом кафедри;
3. Заповнення звітної документації (щоденника практики).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Педагогічна практика в художньому вузі базується на студентоорієнтованому підході до навчання, що допомагає самостійно опанувати знання педагогічної практики. Під час педагогічної практики активно використовуються методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні і практичні; індуктивні і дедуктивні; репродуктивні і проблемно-пошукові методи. У взаємозв'язку з усним викладенням матеріалу активно використовуються наочні методи, що підрозділяються на методи візуалізації (показ ілюстративного ряду) і методи демонстрацій (приладів, дослідів, технічних установок, відеокліпів). Впровадження нових технічних засобів (медіа - ресурс) розширює можливості наочних методів.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

При проходженні педагогічної практики застосовано методи самоконтролю, зокрема: усні, письмові і практичні. Методи письмового контролю: ведення студентом щоденника практики за визначеним графіком, написання тексту лекцій, складання до неї контрольних питань, написання тексту завдання з практичної дисципліни. Усний контроль здійснюється керівником під час проведення лекційних і практичних занять в аудиторії;

Форма організації контролю: індивідуальний контроль.

Види контролю: рубіжний та підсумковий.

Рубіжний контроль:

1 змістовний модуль: перевірка ходу роботи (виконується самостійно відповідно наданому графіку виконання етапів завдань педагогічної практики);

2 змістовний модуль: перевірка отриманих студентом результатів роботи (виконується самостійно); заповнення щоденника практики.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі презентації лекційного матеріалу, заповнення щоденника практики та звіту з практики на засіданні кафедри (весняний семестр).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Проходження педагогічної практики оцінюється 100 рейтинговими балами. Педагогічна практика складається з двох модулів, шість тем. Сума балів (100 балів), яка відведена на практику, розподіляється між змістовними модулями. Студент протягом проходження практики згідно графіку навчального процесу здає певні розділи (змістовні модулі) і отримує бали (0-45 за кожний модуль). У балах оцінюються складові роботи студентів:

написання тексту лекції, ведення занять на молодших курсах, підготовка презентації загального об'єму завдання педагогічної практики.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–30
2	Поточний контроль	0–30
3	Поточний контроль	0–40
Всього балів		100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	А+ 98–100	задовільно	64–74	D
			А 95–97		60–63	E
			А- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	В		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	С				

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за підготовку тез конференції за темою.

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/022Dyzayn-bakalavr.28.07.pdf>

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Заплановані загальні компетенції навчання (ЗК)	Очікувані програмні результати навчання (ПРН)
<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, такі письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань. про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p>	<p>ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.</p> <p>ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.</p> <p>ПРН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.</p> <p>ПРН 8. Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)</p>	<p>ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.</p>
<p>ФК 1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.</p> <p>ФК 2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну</p>	<p>ПРН 16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білодід Ю.М., Поліщук О.П. Основи дизайну: Навч. посіб. К.: Вид. ПАРАПЛАН, 2021. 240 с.
2. Бондаренко І., Бондаренко Б.. Полістилістика як проектний метод у середовищному дизайні України (на прикладі Харківського регіону) //Актуальні питання гуманітарних наук: збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика». 2020, т.3. №1. С.14-20

3. Бондаренко І.В., Бондаренко В.В. Формування та розвиток творчих особистостей в системі вищої дизайн-освіти. The 10th International conference —Science and society (March 15, 2019) Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada. 2019. 471 p. P.295- 306.
4. Етвуд Ребекка. Як зробити дім яскравішим: натхнення і практичні поради. Київ: ArtHuss, 2020. 272 с.
5. Йоганнес Іттен. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баухаузі та інших школах. Пер. з нім.: переклав Сергій Святенко. Київ. Вид-во «ArtHuss», 2021. 136 с.
6. Катріченко К.О., Васіна О.В., Кривуц С.В. Гармонізація інклюзивного середовища загальноосвітньої школи на основі концепції «Biophilicdesign»: Вісник ХДАДМ, Харків, 2020. № 3. С. 21-29.
7. Коренець, Ю.М. Дизайн об'єктів та інтер'єр приміщень закладів готельно-ресторанного бізнесу: навч. посіб. / Ю. М. Коренець, Є.Г. Клевцов. Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2020. 162 с.
8. Кривуц С.В. Методика формування дизайну архітектурно-ландшафтного середовища на основі соціально-орієнтованої моделі (на прикладі робіт студентів спеціальності 022 «Дизайн»; програма «ДАЛС») // Міжнародна науково-практична конференція «Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність» // Збірник наукових матеріалів. 14 квітня 2022 року, ХДАДМ. Харків, 2022. С.56-5
9. Кривуц С.В. (2021). Концепція біоміетричного дизайну: виклики сьогодення // Scientific Collection «InterConf», (72): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Scientific Community: Interdisciplinary Research». Hamburg, Germany: Busse Verlag GmbH, С. 467-476.
10. Кривуц С.В. Стратегії формування інтер'єрного простору з урахуванням дітей з дисфункціями сенсорної інтергації // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції "Актуальні проблеми сучасної науки та освіти" (Україна, м. Львів, 18-19.02. 2023 р.). Львів. 2023. С.7-1
11. Кривуц С.В. Гуманістична філософія освіти крізь призму української національної спадщини Г. Сковороди (на прикладі проектних концепцій студентів 1 к. ДАЛС кафедри «Дизайн середовища», ХДАДМ). II міжнародна науково-практична конференція «Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні регіонів України» (ХНТУ, 24–26 квітня 2024 року) у 3-х т. ; Т. 1 / за ред. О. В. Чепелюк. Одеса : Олді+, 2024. Т.1. С.173-176
12. Кривуц С.В., Бондаренко В.В. Сучасні тенденції формування громадського інтер'єрного простору засобами біофільного дизайну (на прикладі елементів води) // Український мистецтвознавчий дискурс. Київ. 2025. №6.
13. Естетичний дискурс дизайну: проблематизація, маніфестація, репрезентація. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. С.51-56.
14. Лауэр Девід, Пентак Стивен. Основи дизайну Київ: ArtHuss, 2019.304 с.
15. Лаптон, Філіпс. Основи. Графічний дизайн. Київ: ArtHuss, 2020. 180 с.
16. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер'єру: навч. посібник. Полтава: Національний ун-тет імені Юрія Кондратюка, 2020. 165 с.
17. Папанек В. Дизайн для реального світу. Екологія людства та соціальні зміни. Київ: ArtHuss, 2020. 480 с.

18. Пономаренко Н. В. Дизайн офісних просторів нового покоління. К.: НАУ, 2021.
19. Северин В.Д. Джерело створення асоціативного образу в дизайні / В.Д. Северин, Н.В. Северин // Зб. наук. праць, зареєстр. у міжнар. базі «Index Copernicus» «Гуманітарний часопис», 2019, № 4. Х.: НАУ ім. М.Є. Жуковського «ХАІ». С. 140-147.
20. Severyn V., N. Severyn, Chebotarev M. and others. Ecological design as a modern cultural trend // Ukrainian Journal of Ecology. 2021. Vol. 11, issue 3. Pp. 385-389.
21. Severyn V., Bondarenko I., Tarasov V., Yermakova T. The Syntax and Semantics of Modelling Exhibition Spaces: A Case Study of the Hryhorii Skovoroda National Literary and Memorial Museum (Ukraine) // Muzeológia a kultúrne dedičstvo. 2023. Vol. 11, issue 6. Pp. 5-22.
22. Северин В.Д. Стратегія сучасного архітектурно-ландшафтного проектування: синтез традиційних та інноваційних тенденцій / В.Д. Северин, Н.В. Северин // Зб. наук. праць категорія «Б» Вісник Київського нац. ун-ту культури і мистецтв, № 50, 2024. – С. 184-194.
23. Severyn V. The Concept of the Restoration Project of the Hryhorii Skovoroda Museum in the Context of Preserving Ukrainian Cultural Heritage Objects Viktor Severyn, Nadiia Severyn. Culture and Arts in the Modern World. Issue 25 • ISSN 2616-423X (Online). Pp. 125-139.
24. Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища : підручник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2020. 480 с
25. Сталій розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування: Колективна монографія / за наук. ред. д.т.н., проф. Мальованого М.С. Львів: ТзОВ «ЗУКЦ», 2020. 649 с. (співавтори Моргун О.В., Трегуб Н.С., Бондаренко В.В., Босий І.М.);
26. Хе Сінї. Дизайн середовища сучасних готелів у спорудах адаптивного повторного використання (на прикладі промислових об'єктів). Дис. на здобуття ступ. доктора філософії за спец. 022-дизайн. Харківська державна академія дизайну і мистецтв. Харків. 2023. 219 с.
27. Bondarenko I., He X. Hotels in objects of adaptive architecture: design as a means of transferring the image of the past. Architecture Civil Engineering Environment. 2021. No. 1. P. 5–14.
28. Severyn V., Bondarenko I., Tarasov V., Yermakova T. The Syntax and Semantics of Modelling Exhibition Spaces: A Case Study of the Hryhorii Skovoroda National Literary and Memorial Museum (Ukraine) // Muzeológia a kultúrne dedičstvo. 2023. Vol. 11, issue 3. P. 5-22.
29. Severyn V. The Concept of the Restoration Project of the Hryhorii Skovoroda Museum in the Context of Preserving Ukrainian Cultural Heritage Objects Viktor Severyn, Nadiia Severyn. Culture and Arts in the Modern World. Issue 25 • ISSN 2616-423X (Online). Pp. 125-139.

Допоміжна література:

1. Легенький Ю. Г. Дизайн: культурологія та естетика. Київ : КДУТД, 2000. 272 с.
2. Михайлова Р. Д., Плисюк Ю. О. Українські етнічні елементи в дизайні сучасного готельного інтер'єру: витоки та особливості. *Art and Design*. 2019. № 4(08). С. 58-67.
3. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер'єру: навч. посібник. Полтава: Національний університет ім. Юрія Кондратюка, 2020. 165 с.
4. Норман Дональд. Емоційний дизайн. Чому ми любимо (або ненавидимо) речі довкола нас. Київ: ArtHuss, 2019. 380 с.
5. David Archer & Julie Humphries. (2022). The art of restaurant design URL: <https://www.archerhumphries.com/publications/92-the-art-of-restaurant-design>